

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, daliran z dnevom naslednje nedelje.

Naročina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrť leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računí naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števe seprodajajo po 6 v. Uredništvo in upravníštvo se nahajata v Ptujú, gledališko posloplje števe 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inzeratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 21.

V Ptujú v nedeljo dne 22. maja 1910.

XI. letnik.

Štajerski kmetje!

Deželni zbor štajerski stopi menda junija meseca zopet skupaj, da prične svoje delovanje. Od tega zasedanja je jako veliko odvisno. Kakor znano, razbila je

prvaška obstrukcija

deželni zbor in je s tem napravila velikansko škodo ljudstvu. Podpore, subvencije, denarji za zgradbe, za regulacije, za brezobrestna posojila itd., vse to je prvaška obstrukcija vrgla v vodo. Prvaški poslanci pa hočejo še naprej onemogočiti delo v deželnem zboru. Še naprej hočejo povečavati vašo bedo!

Kmetje!

Naše potrpežljivosti mora biti enkrat konec! Mi zahtevamo od slovenskih poslancev, da takoj

nehajo z obstrukcijo.

Kajti edino potem je mogoče, da dobimo vse to, kar zahtevamo in potrebujemo. Kmetje! Zbirajte se na shodih in odpošiljajte prvaškim poslancem rezolucije, da naj ponehajo z obstrukcijo. Zahtevajte od vaših občinskih zastopov, ka isto storijo! Nobeno nasprotno zavijanje vas naj ne zmoti.

Proč z obstrukcijo!

Poslanci morajo se pokoriti ljudski volji!

Nasilje.

Zdaj torej jasno vidimo, da je končni cilj vse prvaške politike na spodnjem Štajerskem in tudi na Koroškem — najgrše, najsurovejše nasilje! Pamet tej gospódi ne pomaga, kajti s pametjo so se slovenski prvaki že davno skregali. Svoje nakane in svoje stremeljnje ne morejo z duševnimi sredstvi podpreti. Zato pograbijo tisto sredstvo, ki je udomačeno pri divjakih: pest, nož, kamenje! Vse cesarske postave teptajo ti hujskači v blato in edino nasilje jim je ljubo . . .

Podivjano surovost se veliko lažje med pristim ljudstvom širi, nego izobraženost. Zalespljene fantaline se veliko preje k tepežu in ponočevanju pridobi, nego k izobraževalnemu delu. Vse to vemo prav dobro. In v svoji podli sebičnosti so prvaki pričeli surovost, tolovajstvo, pretepe, nasilje razširjevati . . . Zalostno je to in vendar resnično. Da se mlada sadna drevesca ob okrajnih cestah odreže in odlomi, temu je kriva prvaška agitacija in hujskarinja. Saj se ti prvaki celo v svojih listih veselijo, ako prelo mi kakšna prokleta roka nedolžno drevesce. Zločin, grdi, strupeni zločin je prvaški gospódi dobro došel v političnem boju . . .

Ravno v zadnjem času so se ta prvaška nasilstva posebno pojavljala. Omenimo le septemberske dneve leta 1908 v Ljubljani, v katerih se je ropalo in divjalo pred očmi Hribarjeve policije. Omenimo nadalje neverjetni slučaj, da so hrastniški podivjani „narodnjaki“ navalili na železniško progo kamenje, samo da bi okroglo 30 naprednih mož z urednikom Linhartom umorili. Omenimo nadalje nečuvani škan-

dal, ki so ga izvršili narodnjakarski go-spodje na Ptujski gori, kateri hočejo naravnost posestnike zapirati, ako ti nočejo trobiti v rog predrznih čestilcev Ploja. Preteklo binško nedeljo pa se je zgodil še en slučaj prvaškega nasilja. Ob Bračičovi gostilni pri Ptujú se je namreč na tolovajski način napadlo večjo nemško družbo s poleni in kamenjem in se je več oseb ranilo. Iz tega je razvidno, da hočejo prvaki zdaj enostavno kakor roparji nastopati, da hočejo napadati in pobijati . . . **Mi opozarjamo oblast zadnjikrat na to roparsko taktiko prvakov.** Tako daleč menda še nismo prišli, da bi se pri nas tolovaje častilo in ropalo ter pobijalo, kakor je to na Srbskem navada!

Prvaški hujskači pa se grozovito motijo, ako mislijo, da bodo z grdim nasiljem svoj vpliv na ljudstvo povečali. Zlasti „narodna stranka“ se grozovito moti, ako misli, da bode svoj konkurz z lumparijo ostavila. Divjaki ne bodo nikdar nad izobraženci zmagali. Vsaka stranka pogini, katera se ne bori z dovoljenimi, poštenimi sredstvi. V lastnem blatu se bodo je i ti prvaški hujskači zadušili . . .

Nas veseli to divjanje! Veseli nas, ker nam je dokaz, da teče prvaškim nasilnežem že voda v grlo. Veseli nas, ker vemo, da taka stranka nič ne velja, ki dela z nožem in polenom! Veseli nas pa tudi zaradi tega, ker poznamo štajerskega in koroškega slovenskega kmeta. Ta kmet ne bode nikdar svoj ponos v blato vrgel! Prvaki zahtevajo od slovenskega kmeta, da naj zavrže domovino avstrijsko, da naj zapusti cesarje, da se naj združuje z veleizdajalci, da naj pobija, da naj mori, da naj postane tolovaj, — ali kmet ne bode prvakom veroval, jih ne bode vbogal! **Slovenski kmet bode sam bič vzel, s katerim bode te prvaške nasilneže in hujskače pognal.** To vemo tudi, da je ljudstvo na naši strani!

Videli bodemo, vi prvaki, kje da bode zmaga, — ali pri vas, ki učite poboj, tolovajstvo in pretep, — ali pri nas, ki smo za resnico in pravico. Bodemo videli!

Politični pregled.

Politični položaj je v splošnem nespremenjen. Državna zbornica razpravlja razne nevažne in dolgočasne predloge. Glavno delo pa se izvrši v odsekih. V proračunskem odseku je n. p. poslanec Malik opisal nepostavne dogodke na Ptujski gori in napadel prav odločno Topolovač ter njegove pomagače. Hofrat Ploj pa je gov oril zaradi regulacije Drave. Na ta način hoče ljudem pesek v oči trositi. Kajti to ve prav dobro, da se bode regulacija Drave le tedaj pričela, ako se nesrečno obstrukcijo v štajerskem državnem zboru konča. Govori se, da bode ta deželni zbor še maja meseca h kratkemu zasedanj u skupaj stopil. Seveda je to le domnevanje.

Klerikalna „politika“. Kakor z dano, osleparil je monsignore Drozd svoj ča s posojilnico sv. Vavclava za več milijonev. Slep ar je bil taktar na 7 let ječe obsojen, ki jih je tudi presedel. Te dni je prišel iz ječe. Prva njegova pot je bila v državni zbor. Tam je pr osil češke kleri-

kalne poslance, da dobi svojo duhovniško penzijo. Baje so mu črni poslanci to tudi obljubili. Pač zanimivo, kako se zapravlja denarje davkoplavevalcev. Navadnemu sleparju, ki je verne ljudi za več milijonev ogoljufal, ki je 7 let v ječi sedel, preskrbijo klerikalci penzijo!

Naš cesar praznuje letos svoj 80. rojstni dan. To pa hoče popolnoma na tihem in brez vsake slovesnosti storiti. Zato so za ta dan vse slavnosti in audijence odpovedane.

Ruski vohuni. Pri učitelju Malecu v Lvovu je napravila policija hišno preiskavo in zaplenila mnogo materijala. Maleca smatrajo za prvega ruskega agitatorja in vohuna.

Obesil se je bivši državni poslanec Franc Hofer.

Italijanski študenti so pričeli že zopet po raznih mestih z visokimi šolami rogoviliti. Povsod hočejo demonstracije prirediti, da bi s tem uresničene italijanske univerze pospešili. No, tako daleč pa menda vendar še nismo, da bi laški fantki s kravali in škandali prenapete zahteve „irredente“ podpirali.

Češki dezertjeri. Iz Bjelin so dezertirali trije dragonjeri in pobegnili na Srbsko. Preje so iz pisarne regimenta več stvari pokradli. Srbi so dezertjerje prijazno sprejeli. Dezertjerji so Čehi.

Na Dunaju se je vršila zdaj tudi že volitev podžupanov. Za prvega je bil izvoljen dr. Porzer, za drugega Hierhammer in za tretjega podžupana Hoss.

Cesar v Bozni. Zdaj je že določeno, da obišče cesar Franc Jožef I. anektirani deželi Bozno in Hercegovino. Obisk ima veliki politični pomen in je upati, da se bode tamošnjo prebivalstvo polagoma privadilo misli, da je član avstro-ogrsko monarhije. Srbi bodo po našem prepričanju sicer še vedno ruvali in hujskali. Zanimivo je, da v Bozno že 500 let noben vladar prišel ni.

Ruske šege. Kakor znano, nahaja se ruski krvavi car večidel na parniku, ker se boji anarhističnih napadov. Ali tudi na parniku ni mož več na varnem. Te dni so zapri inženirja Biskajev a iz parnika „Standard“, ker je poskusil pum-po pri kotlju prepiliti. Tako je nastala nevarnost o gnja. Vbogi car-batjuška, tvoji podaniki te ven-lar male prevroče „ljubijo.“ Velja pač geslo: zob za zob!

V Argentini so sklenili anarhisti revolucijski štrajk ob priliki slavnosti stoletnice. Vlada pa je proglasila izjemno stanje.

Albanska ustaja, o kateri smo prinesli v zadnji številki razne slike, še vedno ni končana. Nasprotno se boj na celi črti nadaljuje in krvoprelivanje traja naprej. Turška vlada ne kaže posebne moči.

Dopisi.

Brežice na Savi. (Popravek.) V zadnji številki smo omenili tudi ime Klabutschar. Popravljamo, da g. Klabutschar z dotično zadevo nima ničesar opraviti, marveč da bi se imelo imo pravilno Klakoč ar glasiti. Le Klakočarja smo torej mislili in ne g. Klabutscharja, ki z njim v nobenem sorodu ni. Toliko v popravek.

Od sv. Urbana pri Ptujú. Al' kaj mi po-